

FIȘA DISCIPLINEI

Dialectologie / Canonul literar

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Curs opțional limbă și literatură 3: Dialectologie / Canonul literar				Codul disciplinei	LLX4101 LLR4123	
2.2. Titularul activităților de curs			Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			Prof. univ. dr. habil. Adrian CHIRCU					
2.4. Anul de studiu	II	2.5. Semestrul	4	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar / curs practic	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					4
Tutoriat (consiliere profesională)					2
Examinări					2
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					14
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					42
3.8. Total ore pe semestru					98
3.9. Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Cunoașterea noțiunilor studiate în cadrul cursurilor de <i>Limba română contemporană</i>
4.2. de competențe	Nu este cazul

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Nu este cazul
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Prezență obligatorie în proporție de 70%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> Cognitive: fundamentarea cadrului teoretic general, de natură să pună în evidență principiile, conceptele și metodele de bază ale analizei lingvistice; asimilarea limbajului, stilului și terminologiei specifice dialectologiei, ca și a principalelor tehnici de cercetare specifice analizei faptelor de limbă, la nivel diatopic Practic-aplicative: exersarea modului de utilizare a principiilor, conceptelor și metodelor de lucru întrebuintate în studierea unor fapte de limbă dialectale și aplicarea cunoștințelor însușite Comunicativ-relaționale: perfecționarea abilităților de a coopera la ședințele de seminar, de a judeca critic și argumentat un fapt de limbă dialectal
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Îmbunătățirea nivelului de comunicare, de transmitere a cunoștințelor Inițiativă în abordarea diferitelor aspecte Autonomie în învățare Deschidere spre învățarea pe parcursul vieții Respectarea eticii profesionale Corelarea informației Utilizarea integrată a tehnologiei informației Valorificarea cunoștințelor anterior dobândite Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice Utilizarea componentelor domeniului <i>limbă și literatură</i> în deplină concordanță cu etica profesională

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> O cunoaștere în profunzime a noțiunilor de dialectologie și interpretarea adecvată a unor fapte de limbă dialectale Familiarizarea studenților cu aspecte care țin diatopie și de dialectologia românească
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Asimilarea cunoștințelor și a terminologiei specifice O bună stăpânire a noțiunilor de dialectologie (lexic, fonetică, morfologie și sintaxă) Analiza eficientă a unui fapt de limbă, în perspectivă diatopică

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Dialectologia românească. Scurt istoric Limba română în diatopie. Dialect. Grai. Geografie lingvistică.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Structura dialectală a limbii române.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Româna comună (fonologie și morfologie).	Expunerea, explicația, demonstrația,	

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul bănățean (I).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul bănățean (II).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul crișean (I).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul crișean (II).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul moldovean (I).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul moldovean (II).	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul maramureșean.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Subdialectul muntean.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Dialectul aromân.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Dialectul meglenoromân.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Dialectul istroromân.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	

Bibliografie

ATANASOV, Petar, *Meglenoromâna astăzi*, București, Editura Academiei Române, 2002, 407 p.
CAPIDAN, Theodor, *Aromânii. Dialectul aromân*. Studiu lingvistic, ediția a II-a, cu o postfață de Hristu Cândroveanu, București, Editura Fundației Culturale Aromâne «Dimândarea Părintească», 2005, 592 p.
CARAGIU-MARIOȚEANU, Matilda, *Compendiu de dialectologie română (nord- și sud-dunăreană)*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1975, 299 p.
COTEANU, I., *Elemente de dialectologie a limbii române*, București, Editura Științifică, 1961, 317 p.
FRĂȚILĂ, Vasile, *Studii lingvistice*, Timișoara, Editura Excelsior, 1999, 304 p.
IONESCU-RUXĂNDIOIU, Liliana, *Probleme de dialectologie română*, București, 1976, Tipografia Universității din București, 196 p.
LIVESCU, Michaela, *Varietățile diatopice ale limbii române*, Craiova, Editura Universitaria, 2004, 139 p.
MARIN, Maria, MĂRGĂRIT, Iulia, NEAGOE, Victorela, *Graiurile românești din afara granițelor țării*, col. «Conferințele Academiei Române/ ciclul Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor», București, 2005, 21 p.
MĂRII, I., *Harta lexicală semantică*, col. «Sapienția/Seria de filologie și lingvistică», Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2002, 189 p.
RUSU, Valeriu (coord.), *Tratat de dialectologie românească*, Craiova, Editura Scrisul românesc, 1984, 858 p. + 177 h.
RUSU, Valeriu, *Introducere în studiul graiurilor românești*, București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977, 175 p.

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

SARAMANDU, Nicolae, <i>Originea dialectelor românești</i> (pe baza surselor istorice), col. «Conferințele Academiei Române/ciclul „Limba română și relațiile ei cu istoria și cultura românilor”, București, 2005, Editura Academiei, 25 p. SARAMANDU, Nicolae, <i>Romanitatea orientală</i> , București, Editura Academiei, 2004, 345 p. SÂRBU, Richard, FRĂȚILĂ, Vasile, <i>Dialectul istroromân. Texte și glosar</i> , Timișoara, Editura Amacord, 1998, 306 p. TODORAN, Romulus, <i>Contribuții de dialectologie română</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1984, 249 p. TODORAN, Romulus, <i>Contribuții la studiul limbii române</i> , Cluj-Napoca, Editura Clusium, 1998, 336 p.		
8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
Studiu de hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Studiu de hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Discuții pe marginea unor fapte de limbă. Interpretarea unor hărți lingvistice.	Problematizarea, exercițiul, învățarea prin descoperire, proiectul	
Bibliografie MĂRII, I., <i>Harta lexicală semantică</i> , col. «Sapientia/Seria de filologie și lingvistică», Cluj-Napoca, Editura Clusium, 2002, 189 p. RUSU, Valeriu, <i>Introducere în studiul graiurilor românești</i> , București, Editura Științifică și Enciclopedică, 1977, 175 p. SÂRBU, Richard, FRĂȚILĂ, Vasile, <i>Dialectul istroromân. Texte și glosar</i> , Timișoara, Editura Amacord, 1998, 306 p.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Fișa disciplinei a fost alcătuită ținând cont de noile abordări din domeniu și de planurile de învățământ ale facultăților de profil din țară (de exemplu, Universitatea din București, Facultatea de Litere; Universitatea de Vest, Facultatea de Litere; Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, Facultatea de Litere)
- Conținuturile cursului pot fi valorificate în cadrul studiilor masterale și al celor doctorale, dar și pe piața muncii (cercetători, profesori, personal cu atribuții culturale)

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de dialectologie Înțelegerea importanței disciplinei studiate Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, relevanța și relevanța răspunsurilor	Colocviu	90%
10.5 Seminar / curs practic	Însușirea și identificarea corectă a aspectelor discutate în cadrul seminarului Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, relevanța și relevanța răspunsurilor	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 70%	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • capacitatea de a analiza un text dintre cele discutate 			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

UNIVERSITATEA BABEȘ-BOLYAI
BABES-BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM
BABES-BOLYAI UNIVERSITÄT
BABES-BOLYAI UNIVERSITY
TRADITIO ET EXCELLENTIA

Facultatea de Litere
Str. Horea nr. 31
400202, Cluj-Napoca
<https://lett.ubbcluj.ro>

Data completării:
21.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Adrian CHIRCU

Semnătura titularului de seminar/
curs practic
Adrian CHIRCU

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului